

OU ZANFONA SEMANAL—D' ALEGRÍAS OU DE BAGOAS,—SEGUN QU' O POBO GALLEGO S' ADIVIRTE, CANTA OU LAYA.

PRECIOS DE SUSCRICION

N-a Cruña, OITO cadelos pequenos ó mes—Fora. NOVE id.—Número solto UN can grande

OS PERDIDOS.

Non creo qu' haxa denominación mais mal aprobeada qu' a de perdido cando co-éla quere se significar ós homes qu' levan unha vida desarreglada, cando en realidá son os homes mais encontrados d' o mundo... ó menos qu' o que pertenda atopalos sea o xastre, o zapateiro, o comerciante, o cafeteiro e o pousadeiro, porqu' hastrá d' este último s' evapora sin embargo de telo drento d' a propia casa dormindo, roendo e bebendo.

Mais deixando á un lado a propiedá ou impropiadá d' a palabra, e circenscribindonos ó disprececo con que xeneralmente é mirad' o perdido, ¿con qué dereito a sociedade, que ás veces sóe afentarse d' escúpalos de monxa, atrévese á sinalar e-o dedo e á estimatizar ó tipo mais dino d' admiración por seu desintrés e desprendemento e por esa nobreconfianza n-o porvir que tanto resalta ó lado d' a sórdida prevision d' o aborrescibre avarento?

Logo, si a sociedade dira exempro d' orden, economía e xuício inda tiña ese dereito; pro, ¿qué significan e son os mal chamados perdidos á veira d' ese gran calaveira, d' ese tolo, d' ese vello verde e chocho que se traga ou tira pol-a ventana a riqueza d' os menores que ten baixo sua despóteca tutela, d' ese destragador entrampado hastra o pescozo á quen chaman Estado e ó que nada persigue, todos acatan, sofren e reverencian e inda atopa abertal-as uchas d' os usureiros cando necesita diñeiro pr' as suas antroidadas.

Eiquí está o prototipo d' os perdidos, pro d' os

perdidos piligrosos e de mala ley: os outros sírvense d' as suas camandulerías pra enganar e ter por enemigos ós *ingreses* e non toman d' eles mais qu' o que lles dan, pro o Estado tómake pol-a forza o que lle dan, o que non lle dán e hastra o que non hay: aqueles, en último caso, billiscan, pro non arrebañan; o Estado quitalle á ún probe o anaco de pan que s' iba levar á boca, e de todos estes anacos amasados co-as bagoas d' o desconsolo frabrica soberbeos palacios, vistese d' o ro e púrpura e sosten con luxo e dispilfarro o sé jueto cada día maór con que s' impón ós pobos e ligitima as suas troulerías.

Si calquera de vosoutros estivérades debendo vinte tantos d' o que tendes, e visedes qu' o gasto d' a vosa casa era maór qu' os rendementos, á ben seguro que tratariades de facer aforros pra non veros n-o caso de que vos embargasen os bés e vos prantasen de patas n-o medlo d' a rua.

Pois o señor Estado arre que non, e pol-a contra cada día abre unha ventana mais pra tirar por éla os cartos, pro non á piñota, por mor de non vernos andar á pascosós pra collelos.

Habremos d' ouservar que de todas aquelas reformas recramadas pol-a opinión e pometidas n-a oposicion por todol-os qu' aspiraban ó poder, realizou solamentes as que levan aparexadas a creacion de mais empros e n-o tocantes ó demais achantouse pol-a boa: porqu' o qu' él dí: «si á catro ou seis mil licenciados—e non de prisidio nin d' o exército—que s' atopaban os ús sin preitos e os outros sin enfermos, lles dou cullér pra que coman n-o rancho d' o presupuesto, eses se.án sempre meus secoaces

e por consiguiente os mellores operarios d' o taller eleitoral».

Mais as reformas tan necesarias de reducion d' empregados e rebaixa n-as pagas, non s' esperen nunca: nainto, han de vir como veñen pra todo fillo de viciño que non mira adiante, detrás d'a banca-rola.

O dito non ten volta: entre todol-os perdidos non hai un que mereza compararse á este de quen nos acupamos; soasmentes qu' o verdadeiro perdido, en tod a aencio d'a palabra, é o contribuyente, que de puro alambicado xa nin él mesmo s' atopa anque moito s' apalpe, porque

canto produce industria, artes comercio,
canto su la o labrego,
en valde é, que ll' o arrebaña o Fisco
co-as suas pantas de ferro;
qu' o petrucio é un perdido que s' encobre
e-o espantaxo d' a ley,
e a ley é goma elástica, qu' estira
ou afroxa o poler.

LERIAS

E SIGA O CONTO

—¡Hola, Fucio!

—¡Saudiña, Manecho!

—¿Qué contas, ho?

—Contaba moito si tivera diñeiro; pro estamos en Mayo longo e ben podes conocer qu' a última paga d' o ano contameco custa caro pagala: gracias á catro graus de millo qu' un vai sacando d'a boca pra vender e saír d' o apuro.

—Qué se ll' ha de facer, pacencia: si esto sigu' así, o mundo acaba, pois non hay de que sacal-os cartos pra sostér o deño d' a políteca.

—Políteca.... relixon.... ¡qué bonitas cousas eran si non levaran os cartos!

—E vamos á ver, Fucio: ¿qué entendes ti por política?

—Política é a rola d' un muiño qu' anda dando voltas; unha veces ten moita auga e móe moito, outras eslaquiza o frato e fai o pan ruía; os contribuyentes son os que botan n-ela os graus, co-a úneca defrencia qu' o muiño danos albado e fariña, y-éla nol-a leva.

—Non está mala a espricacion. Agora dime: ¿que s' encende por relixion en xeneral?

—Relixion considerada como *arte* é o d' ir metendo a man con moito molliño n-a ucha alléa por medio de xogos de man, comedias, autroidadas, etc.

—¿Pra qué don Dios a política n-o mundo?

—Pra que, sufrindoa con resinacion sexa o crisol d'a nosa conciencia y-o dia d' a morte nos sirva de méreto pra ganar o reino d' o céo.

—¿E pra que mais?

—Pra qu' o qu' adquiriu moito á conta d' outros sude n-as contribuciós o qu' ilixitamente roubou.

—¿Cántos e cales son os mandarís?

—Un infierno d' eles, vg., ministros, gobernadores, alcaldes, sacratario, etc.

—¿Qué s' entende por xusticia?

—Xusticia é unha romana moi enferruxada, e o que queira servirse d' ela tén qu' untala ben d' aceite.

—¿Quén a administra?

—Aqueles que teñen un titulo académeco, ben ou mal ganado, pol-o qu' acreditan haber deprendido as leises.

—Necesítase pra ser xuez ser xust' c' iro?

—Ben sería conveniente, pro non é menester: abonda ser letrado.

—¿Cantas erases hai de relixiós?

Cinco que son, a coxa, a xorobada, a torta, a cega e a tola.

—¿Qué se entende por relixion coxa.

—Aquela que pra camiñar por este sigro de fame e adiantos necesita unhas bcas muletas pra non caer ó precipicio.

—Cal é a xorobada?

—Aquela que de tanto carrexar sobr' as costas perde a línea perpendicular e agora é distinguida entr' as demais como imperfecta ou *contrafeita*.

—¿E a tórta e mais a cega?

—Tórta a que non vé mais que pol-o ollo d' a codicia, cega á que nos fai tragar rodas de muiños

—¿E a última?

—Esa votándose fora de nai non come nin bebe, mantense d' ilusiós e crea *mundos* e moréas, sinte zoar os defuntos n-as orellas e cró qu' a morte é a verdadeira vida donde todos seremos uns e teremos áas pra voar d' unha estreliña á outra com' ó abellon qu' anda n-a horta de frol en frol.

—¿Quén fixo ó mundo?

—Quen tiña xeito.

—¿Pra qu' o fixo?

—O dem' o sabe.

—¿E ti non podes dar unha idea aprensivada?

—Pr' adivirtirse vendoo de lonxe dar voltas como unha pelota e estar xogando co-ela día e noite, contemplando como nós dentro d' ela facemos, ó modo d' o rato n-a rateira e como á uns selles dá por sobirse ás tribunas; outros en arrecadar cartos, outros en facerse notabres, outros filósofos outros respetosos, en fin, vendoo este manicomio que de día en día se vai renovando pol-a morte.

—¿Que se entende por estrelas?

—Aqueles farceliños que se ven por de noite.

—Ai, hó! eso é pol-a vella, a nova dí e proba que son mundos milleres qu' o noso.

—¿E ti vichelos?

—Venos os zapatairos d' ahí en frente.

—Pois que lles aproveite, qu' eu pra revolve-la cabeza téñoche outras ánsias com' as de mantel-os fillos e pagal-a territorial.

—¿Qu' é progreso?

—Amolar ben o paisano pra que solt' ó purricarillo

e facer moitas cousiñas bonitas que non enchen a barriga.

—¿Cando empezon?

—Dend' o primeiro día qu' houbo xente vagamunda que predicou con dóces parolas a liberdade, igualdade e fraternidade d' o saco.

—Non entendo eso de saco.

—Pois ben claro está qu' o pobre traballador nada encontra ahí de utilidade, por máis que se cree felís cando e-a vocea aberta escoit' aquélas parolas de consoilo que perdican os farsantes e co-éles nada rezan.

—¿Qu' é sociedade?

—Unha mentira.

—¿Qu' é dereito personal civíl?

—O qu' está suxeto o criterio de varios argallantes.

—¿Qu' é lei, e qu' é conciencia?

—Dous graus de trigo sementados n-o aire e que han de tardar moito en caer n-a terra pra votar raís.

—¡Carasto! eres ben intransixente e rudo.

—Sexa como queira, se todos foran como min mellor estaría o país.

—Eso é certo, o que amoca ós probes e ser tan cré-dolos, pro non temos remedio, metidos sempre aquí n-o medio d' os montes sin saber mundo e sin ter instrucción.....

E aínda chamas por máis instrucción cando en cada parroquea temos un maeso pago pol-o *gobierno que nos fan*.

—Eses maesos non valen as orellas d' un can cheas d' anga, ho; non saben pra sí ¿que van facer e-os demais?

—Logo tí querías d' eses catredáticos que saben a ciencia de moito ripinica paxáro; pois táte, eses soilo enseñan á poder d' ouro, y-o que n-o ten será barro hast' a morte, en que non queira.

—Boeno, Dios goberna.

—¡Gobernará, hó, gobernará!

CARLOS POL CAAMAÑO.

CÁNTIGAS

¡SOILA!

Estaba á veira
d' a sua casaña;
con ánsa louca
miraba o ceo,
mais lembrándolle
algun deseo
de car' a eirexa
correndo foi.

Chegou á porta
veuna pechada
y-ó aleixarse
pol-a vereda
íba dicindo
con vos moi leda:
"ven, morte, logo,

ven eiquí estou".

Sin darse acoubo
con paso incerto
n-o camposanto
fixo sua entrada
y-ante unha cova
arrullada
hora tras hora
deixou pasar.

A lúa estonces
pol-o alto espacio
a sua carreira
foncha comeza
y-a probe nena
reza que reza
os ollos tñía
fixos n-o chan.

C-o ardimento
d' as oraciós,
magoado o peito
con fera pena
a crus de pedra
bicou a nena
deitand' en bágoas
o seu sufrir.

¡Ai! coitadiña
como s' afrixe;
a nai amada
levoull' a morte;
o pai fuxialle
buscando sorte
para Bos-Aires,
¡ai infelis!

Soila tan cedo,
xoven e goapa
antr' as espiñas
qu' o mundo ofrece,
esbagullando
tal ves esquece
canto lle resta
que padecer.

Pois fixa a mente
n-aquela perda
non adiviña
qu' hai outras moitas
n-as cáis a y-alma
libra mil loitas,
e todos deixan
pouso de fél.

Morreulle a nai quirida ¡beizoncía!
por eso chora
a esventurada horfíña.

¡Dios garde d' as suas queixas a memoria
e dinantes que caya...
lle dé groria!

POL-A REIXA.

(NUN DÍA D' INVERNO)

Eu quixera, ruliña feiticeira,
espricarche tenrezas ó oído
e narrar os mil contos que gardados
levo pra tí n-o esprito;

eu quixera falarche de venturas
 con que soño á cotío
 pensando n-o teu ben qu' adouro tanto
 cal á Dios os an'ñios...
 Pro ¡ai! tí seica iñoras qu' eiquí fora
 corre un donado frío
 que me pon tremeleando como tremen
 e-o vento os frouxos límbios...
 Si é que non te condóes de seguida,
 negándom' agarimo,
 xúroche, pól-a brisa que m, azouta...
 non falo mais contigo.

R. Pesqueira Crespo.

Ó MÓR D' A LAREIRA

POL-A BOCA MORRE O PEIXE

(CONTO.)

Pois señor: éranvos tres,
 que Dios fixo e se xuntaron,
 e que n-a amistá igualaron
 á Araña, Pincho e Cortés,

os que, non tendo caudal,
 foron buscalo á outras terras
 provistos de... sete *peras*
 e a cédula persoal:

cada un levando sua moza,
 o lombo pr' os traballos,
 e, seica por mór d' os callos,
 pinduradas n-ela as zocas.

Pé tras pé, cal peligrís,
 toron andand' o camiño,
 aforran lo moito viño...
 por non mollar a narís.

E an la anda, España enteira,
 cruzaron de parte á parte
 chegando, non sei por qu' arte,
 á verse en terra estranxeira.

— ¡Fixémola boa! — ún dixo, —
 pois non mama quén se cala:
 ou deprendemos a fala,
 ou morrémonos de fixo.

— Pois atishar ben co-a orella
 pra ir palabras pescando,
 e xa qu' aquí ven chegando
 falemos co-aquela vella. —

Fixeron á tal parar,
 e por fin a dispiliron
 cando... abondo s' *instruíron*
 n-aquel novo parolar.

— Eu *Nosotros* sei dicir.

— En deprendín *Porque sí*.

— Y-eu *Es justo*, — e saén d' ali
 sin cesar d' o ríñitir.

Siguen, e n'unha revolta
 d' a empolvada carreteira,
 xunt' ó valo d' unha leira
 outra vella topan morta,

— e co-a boca aberta os tres
 paráronse á contemprala
 e á mirala e remirala
 dende a cachola hastr' os pés.

Ningún d' o sitio s' alexa
 qu' o medo os puxo encravados,
 e así os pilla descoidados
 de goardias unha parexa,

qu' apuntandolles ó peito
 lles intim' o rendicion
 tomándoo, non sin razón,
 por autores d' aquel feito.

Cargáronlles a difunta,
 y-os tres e-os codos trincados
 son ante o xuez levados
 qu' *incontinenti* pregunta:

— ¿Quén matou á esta muller?
 (esto en linguaxe estranxeiro).

— *Nosotros*, — dille o pirmeiro
 sin o dito comprender.

— ¿Por qué? — volve á interrogar.
 — *Porque sí*, — fala o segundo.
 — Pois n-a confesión me fundo
 para á morte os sentenciar.

— *Es justo*, — o último dí
 confirmando sua sentencia;
 e como era aquela audiencia
 diferente d' as d' aquí,

e o papel no' esborrachaban
 para preitos nin procesos,
 nin se podrian os presos,
 nin tanta parla gastaban,

Nosotros, Porque sí, Es justo,
 (os tres héroes d' este conto)
 n-as más d' o verdugo, pronto
 sofriron o último susto.

Non dí a cróneca qu' olléo
 si a falar mais aprenderon,
 nin si o caris que puxeron
 n-o trance, era g'ap'o ou féo,

pro de calquer maneira,
 di ó final «qu' é cousa mala
 non saber o que se fala
 en terra propia e estranxeira».

A. V. T.

A PRIMAVERA

Ahí vén o tempo de mazar liño,
 Ahí ven o tempo d' o liño mazar;
 Ahí ven o tempo, rapazas d' o Miño,
 Ahí ven o tempo de se espreguizar.

(Cantar d' o pobo.)

Com' a miniña tola
 Que sai por ves pirmeira
 Con dengue e muradana
 Pr' a festa d' o lugar
 Así, xentil y-aposta
 Vai viado a primavera,
 Grinaldas de craveles
 Vertend' o seu pasar.

Xa encima d' os penedos
 Non berra o grajo rouco,
 Qu' alá n-as negras noites
 As névoas espallóu,
 Nin funga n-as troneiras
 O son d' o vento louco,
 Que cántigas de bruxas
 E trasgos remedóu.

Xa s' ouce o pio alegre
 D' o paxariño tenro,
 Perdidol-os seus ollos
 N' a estrela d' a mañan,
 Y-as nubes sacudíndose
 D' as brétemas d' o inverno,
 Vestidas d' ouro e nacre
 Pol-o hourizante van.

Os álbores espidos
 De fruto e de ramaxe,
 Cubertas xa de follas
 Comenzan á dar fror;
 Y-a sombra agachapado
 D' o prácido follaxe
 Mentras qu' o gando garda
 Fai chifros o pastor.

Xa d' amarelo e branco
 Se pintan os outeiros,
 Xa nacen n' as silveiras
 As froles de San Xoan;
 Xa crecen n-os valados
 As hedras y-os loureiros,
 Xa ten carrouch' o millo,
 X'a as vides gromos dan.

Ahí ven pr' os probes vellos
 Sin sangue xa e sin vida,
 A fogueirada ardente
 Qu' espargu' a lus d' o sol;
 Ahí veñen pr' os poetas
 D' inspiración garrida
 As cheirosiñas auras
 Y-a voz d' o ruiseñol.

Ahí veñen pr' os cortexos
 As noites feitiçeras
 D' os fúlxidos luceiros
 O maino relumbrar
 Ahí veñen pr' os rapaces
 As móras d' as silveiras
 Y-o tempo d' os gandulos
 Que niños van buscar.

Ai, estación frorida,
 Gallarda Primavera,
 Quén pra botarche copras
 Tivera o que non tén!..
 C-o corazón ferido,
 Sin lira garruleira,
 Quén te cantóu, hermosa?..
 Quén te cantóu?.. ¡Ninguén!

M. Curros Enríquez.

FUNGUEIRAZOS

"Nadar, nadar, y-éla agora afogar,"

A propaganda libre pensadora está de pésame, e o impío adalide que tiña n-esta católeca terra española tropicou co-a forma de seu zapato.

¡Beni' a tí, valente e testarudo "Cruzado", dino descendente d' aqueles outros que foron á Palestina á redimir os santos lugares e á traguer d' alí, en premeo á tan cristiana obra, as pirmeiras pestes qu' asolaron á Europa!

As *Dominicales* d' o libre pensamento, preódeco contra quen enristr' a cornamenta o bravo novillo de que falamos, de seguro fuxirá o bulto ó ver a puxanza d' éste, seu modo d' escarabellar n-a aréa co-as patas dianteiras e aquela aspuma qu' o coraxe lle fai sair ó facéilo.

¡Ben pol-o denodo d' "O Cruzado", tanto mais dino d' admirar canto qu' as mallas de que cobre seu corpo son as crebadizas argucias teolóxicas débles e blandas como a cera ante o afiado aceiro d' o libre eisámen.

Con moita concurrencia de xente deseosa como sempre d' apraudir ó laureado orfeon "El Eco", tivo efeuto o domingo a serenata con que dita sociedade coral ousequiou ó ilustre fillo de Galicia, vicepresidente d' o "Centro Gallego" d' a Habana e director d' o preódeco "El Eco de Galicia", don Waldo Alvarez Insua.

Despois de cantar algús preceosos coros y-entr' eles o novo de "Los borrachos", os orfeonistas, invitado, pol-o señor Insua, pasaron ó comedor d' o hotel Europa, onde foron ousequiados pol-o anfitrión e volveron á cantar outros números de seu variado repertorio.

Usou pirmeiro d' a palabra o presidente d' o orfeon señor Rodrigues Martines, contestándolle n' un elocuente discurso o señor Insua, que concurriu saudando ós xóvenes orfeonistas ós qu' animou á non ceár n-o camiño d' o arte, emprendido con tanta gloria pr' a patria.

O señor don Francisco d' a Irexia pronunciou tamente un brillante discurso n-o dialecto d' a terra que tan á perfección posé e sabe manexar, e que mereceu entusiasta filicitación d' o señor Insua, concurindo co-esto a reunión.

Xa n-a rua volveu á cantar o orfeon un bunito coro, qu' apraudiron dende o balcon o señor Insua e sua señora.

N-o ceertáme de *mayos* organizado pol-o noso est.

mado colega *O Galiciano* que tivo lugar n-a praza d'a Herrería de Pontevedra, concorriron once mayos, otorgándose o premeo d' honor ó construído por algúns acoñados d' a Casa hospicio.

O auto estivo moi concurrido como non podía menos de soceder dad' a orixinalidá d' o tal certame que non deixará seguramente d' estimular ós rapaces á perfeccionar os mayos e cantos con qu' a pirmaveira d' a vida saluda á pirmaveira d' o ano.

Párece que en certos curunchos d' esta capital, e á pesar de todol-os pesares—é dicir d' a persecución d' a autoridá—siguese tirando d' a orella á Xorxe, aquel adivirtido personaxe que con tanta gracia despruma ós incautos en beneficio de tahures, vividores e vagos de profesion.

Duro n-él, digo, n-os industriás que convirten a sombra d' un álboro en tempo d' o mais feo vicio; caya d' unha vez tod' o peso d' a ley, sin comtemplación de ningún xénero, sobr' o que sea collido co-as más n-a casa, e a enfermédá curarásede raíz;

E á propóseto d' a orella d' o tío Xorxe:

Dí "O Anunciador", que de leer acabo, que se quixo pescar unha partida en unha sociedade; e dí á seguida qu' o delator d' a tal—á quen no' alabo—fixo por mor d' a *breve suspendida*.... Ate vosté esas moscas pol-o rabo.

E acrarando estes datos algo escuros dí qu' o tal delator é un periodista, metido, ó parecer, á *moralista*.... porque median n-o asunto vinte duros (!)

De tal maneira cunde a impiedá qu' hastr' os ñorantes aldeanos non comulgan c-os milagros.

N-a parroquia de Villanova d' Arosa un crego á quen o párroco encomendou a feligresía, fixo desaparecer d' a sacristia un cristo vello que servia n-os sermós d' o descendemento: alborotouse o pobo, e d' estonces o sacerdote quixo finxir un milagre facendo aparecer o crucefixo n-un campo preto d' a vila e-un papel de letra d' o mesmo crego co-esta inserción:

"San Xosé e san Cibrian,
Santos benditos
Eu son o cristo milagroso,
E quero que me leven á misión
pra que boten a bendición
e facer milagros."

Pr' o pobo non se tragou o milagre, e pensa espouñer suas queixas ó Gobernador eclesiástico.

Pasa c-os milagros o que co-a moéda, qu' en canto nos meten unha falsa desconfiamos de todas.

Solo que d' esta última hai algunha lexitima.

Sesión municipal extraordinaria d' o lús.—Baixo a persidencia de don Tomás e as nove e coarto, léuse e aprobouse a auto d' anterior.

Douse conta d' unha comonicação d' o señor Outon

dando as gracias pol-o nombramento de depositario pídindo selle señale dia pra presentar a fianza, e renunciando ó cargo de concexal.

Como non se tomou acordo algun supoñemos quedou por oito dias sobr' a me a, como decote.

Concedeuse autorización pra varias obras.

Declaráronse prófugos algúns quintos de varios reempazos.

Aprobáronse os estados de ingresos e gastos durante o ano económico de 1886-87, e os de chamados d' apropiación ou sea hastr' o 31 d' o Nadal de 1887.

A comisión d' o balneario de Riazor pediu autorización pra facer algunhas reparacións n-as cañerías d' auga, hastra poder aumentar 12.000 sellas diarias que son as que se perden hoxe, que co-este aumento de auga podría poñerse unha fonte n-a prazuela d' o Consulado e qu' os gastos de reparación son cuasque tantos coma os de renovación.

Qu' estas obras sean declaradas urxentes e que se fagan por adiministración á fin d' evitar todol-os inconvenientes que se presenten.

Adivirtido pol-o señor Brea que non se podían facer obras por adiministración que pasasen de duas mil pesetas.

Suscitouse un lixeiro debate e acordouse pedir autorización o señor gobernador pra facelas pra facelas por adiministración, dad' o seu carauter d' urxentes, e en caso de negal-o proceder inmediatamente á subasta.

Así nos gusta ver os concexás facendo algo prántico e como sigan por este camiño poden contar seguro o aprauso d' o púbrico e d' a prensa, que nunca o regateou cando foi merecido.

Léuse unha comonicação d' a xunta d' o lazareto pedindo 25.000 pesetas de suvención. Tomouse en consideración e pasou á comision d' a Hacienda pra que informe.

Procédese (e esto si que n-o entendemos) por renuncia d' o señor Outon, ó nombramento de interventor d' os fondos monicipás, sendo eleixido o señor Villarde francos por catorce votos.

O señor Melgar fai un lote de preguntas, ás qu' a persidencia contestou d' a maneira que *soupo e poido* dándose dor resentido (e nosoutros creemos que sin razón) o señor Lamela, o que pediu licencia por catro meses, e se nombrase outro depositario interino mentras non tomase posesión o propietario.

O señor alcalde levantou a sesión todo aparado.

Com' o señor Melgar era a primeira vez que facía a oposición, non mostrou tod' a serenidá necesaria pra estos casos, e non saou tod' o partido que debia, pois si a totada estaba a persidencia mais estaba o señor Melgar.

Percure senerarse e estodiar ben as costiós, cando faga a oposición, pra aproveitarse d' os apretós d' o anemigo.

e facer moitas cousiñas bonitas que non enchen a barriga.

—¿Cando empezon?

—Dend' o pirmeiro día qu' houbo xente vagamunda que predicou con dóces palabras a liberdade, igualdade e fraternidade d' o saco.

—Non entendo eso de saco.

—Pois ben claro está qu' o pobre traballador nada encontra ahí de utilidade, por máis que se cree felís cando e-a vocea aberta escoit' aquélas palabras de consoilo que perdican os farsantes e co-éles nada rezan.

—¿Qu' é sociedade?

—Unha mentira.

—¿Qu' é dereito personal civíl?

—O qu' está suxeto o criterio de varios argallantes.

—¿Qu' é lei, e qu' é conciencia?

—Dous graus de trigo sementados n-o aire e que han de tardar moito en caer n-a terra pra votar raís.

—¡Carasto! eres ben intransixente e rudo.

—Sexa como queira, se todos foran como min mellor estaría o país.

—Eso é certo, o que amoca ós probes e ser tan cré-dolos, pro non temos remedio, metidos sempre aquí n-o medio d' os montes sin saber mundo e sin ter instrucción.....

E aínda chamas por máis instrucción cando en cada parroquea temos un maeso pago pol-o *gobierno que nos fan*.

—Eses maesos non valen as orellas d' un can cheas d' anga, ho; non saben pra sí ¿que van facer e-os demais?

—Logo tí querías d' eses catredáticos que saben a ciencia de moito ripinica paxáro; pois táte, eses soilo enseñan á poder d' ouro, y-o que n-o ten será barro hast' a morte, en que non queira.

—Boeno, Dios goberna.

—¡Gobernará, hó, gobernará!

CARLOS POL CAAMAÑO.

CÁNTIGAS

¡SOILA!

Estaba á veira
d' a sua casaña;
con ánsa louca
miraba o ceo,
mais lembrándolle
algun deseo
de car' a eirexa
correndo foi.

Chegou á porta
veuna pechada
y-ó aleixarse
pol-a vereda
íba dicindo
con vos moi leda:
"ven, morte, logo,

ven eiquí estou".

Sin darse acoubo
con paso incerto
n-o camposanto
fixo sua entrada
y-ante unha cova
arrullada
hora tras hora
deixou pasar.

A lúa estonces
pol-o alto espacio
a sua carreira
funcha comeza
y-a probe nena
reza que reza
os ollos tíña
fixos n-o chan.

C-o ardimento
d' as oraciós,
magoado o peito
con fera pena
a crus de pedra
bicou a nena
deitand' en bágoas
o seu sufrir.

¡Ai! coitadiña
como s' afrixe;
a nai amada
levoull' a morte;
o pai fuxialle
buscando sorte
para Bos-Aires,
¡ai infelis!

Soila tan cedo,
xoven e goapa
antr' as espiñas
qu' o mundo ofrece,
esbagullando
tal ves esquece
canto lle resta
que padecer.

Pois fixa a mente
n-aquela perda
non adiviña
qu' hai outras moitas
n-as cáis a y-alma
libra mil loitas,
e todos deixan
pouso de fél.

Morreulle a nai quirida ¡beizoncía!
por eso chora
a esventurada horfíña.

¡Dios garde d' as suas queixas a memoria
e dinantes que caya...
lle dé groria!

POL-A REIXA.

(NUN DÍA D' INVERNO)

Eu quixera, ruliña feiticeira,
espricarche tenrezas ó oído
e narrar os mil contos que gardados
levo pra tí n-o esprito;

ANUNCEOS

PAPELERIA. LITOGRAFIA

E OUXETOS D'ESQUIRTORIO

M. ROEL,

54-Real-54

Compreto sortido en toda crás de papés de fio pra oficinas—de follas longa pra predeceos e obras—bonifias papés pequenos e comerciás pra cartas—tintas, apiceiros, prumas e canto fai falla n-os esquirtorios,—compretos y-alegantes útiles pra dibuxo, así como tamén articulos pra fumar.—Abondante sortido de libros moi euquiños pra rezar n-a eirexa señoras e señoritas.—Libros con signideiros pra contas.

Ista casa conta n-o seu espacioso taller c'unha dú-eta de rapaces, uns que rascan n-as pedras facendo bonifias cousas e-os lapiceiros d' aceiro, y-outros que fan botar d'as máquenas follas abondo con vistosos cores; e o mesmo fanse traballos pra oficinas civiles e d'os corpos armados, papés e-os timbres moldeados; empresos pra contas, libros signideiros de mais ou menos follas, como fanse tamen moi boas TARXETAS brancas, de loito e con escudos d' armas ou outras alegorías. Etiquetifias pra os feires, botellas de viño, cervezas e pr' as tendas de medicinas. Letras de xiro, cartés, cartas co-a relacion empresa pra non ter qu' esquirbir tanto n-os comercios, esquelifias pra noticear casamentos, e outras cousas que por ser moitas se m' esquecen.

54, calle Real, 54—A Cruña

MARIANO VAL E C.^A

Santa Catalina, 17

Viños d' Aragon, Castilla,
Blanco Chielana, Riveiro
e Valdepeñas.

Viños de mesa como éles n-os atopades n-o pobo, dan forza ós convalecentes, curan o cólera morbo, ós vellos dan longa vida, ás casadas dan refolgo e se contan moitos casos de rasucitar ós mortos. E o sacreto d' estas curas beber un neto d' un sorbo, e repitindo estas tomas pagar ben e pedir outro. Pra pifar entre comidas o Chielana é como un ouro, e onte un vello qu' o catou saleu d' ali feito un mozo. NON MAIS CALVOS, qu' este viño fai medral-o pelo á moitos, si con magras de xamon dan unhas fregas ó estógamo.

ZAPATERIA BRIGANTINA

DOMINGO TENREIRO E COMP.

Ruíabr íesa, 12—Betanzos

N-esta conecida tenla, á que xusta fam' abona, hay canto a moda pertenda, bó e barato, íqu' é perbenda n-estes tempos, segun sona!

Hastra d'ó confin d'a terra veñen aquí os materiás; e aquí, co-a rutina en guerra, faise o calzado, á compás d' as nociós qu' a cencia encerra.

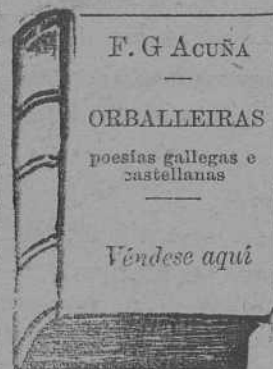
Estética, Xeometría son mayestras n-o taller, director' a Natomía, e dáse os pés outro sér e ó corpo mais gallardía.

GRAN TINTORERIA D'O PALENTINO

Calle d' Orzan, 68

N-este acreditado establecemento tíñese de todol-os colores e quítanse toda clás de manchas ás roupas, así de señoras como de cabaleiros; ademais lánvanse cobertores de lan, usados ou novos, dáselles o coor que queira e sácaselles o pelo; todo moi baratiño e co-a prefeucion que ten acreditado.

NON ESQUENCERSE:—Orzan, 68, Cruña.

F. G. ACUÑA

ORBALLEIRAS

poesías gallegas e castellanas

Véndese aquí

A FULIADA

PREÓDECO SEMANAL D' ENTERESES
MORÁS E MATERIÁS.

Sal á lus todol-os xueves

Precio de suscricion:—Oito
cadelos pequenos ó mes

Número solto UN can grande

EMPRENTA

DE

A. AMENEDO PONTE

Rua d'a Fita, núm. 7

Faise aquí toda clás de traballos, ben e barato.